

Lè pè dè là, lè gà, le regâlice è la pyôta dè lèvra

Autor(en): **Kaisar**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Le nouveau conteur vaudois et romand**

Band (Jahr): **95 (1967-1968)**

Heft 7-8

PDF erstellt am: **17.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-234737>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Le krâkèri dè vanî è l'anhyanna

On grimperî, ke grèpechê amon na kalyoùtse èchkâye, ché kranpounâvè a min-mô i trotsè dè lètsè vèrdè (*Carex sempervirens*), k'arouvâvè a lyètâ du tro a tro. Fêrmo grantin ché tsigâvè kontre la frîtha, kan, dè vîre-tè-delé, na mota lya trochâ è nothron krâkèri partè a ridèvé, in fajin kotyè katsevindon è pèridrê avô le vanî. Ma, vo ne devenèrà djyémé yô l'adyê lyè jelâ atèri ? Min vé vo le dre to tsô : lyè tsejê la tîtha la premîre din la lota de na vilye fêmala ke ch-in-dalâvè in ramachin di grejalè ! A kou chûr ke chtache ne ch-atindî pâ a chta pout'arouvâye. Aprî chin, vinyîdè pâ mè fére inkrère ke hou bâgrè dè fêmalè no trakor-chon pâ !

Le tsamô d'Omata.

Patois de Charmey (Gruyère).

Lè pè dè là, lè gà, le regâllice è la pyôta dè lèvra

Tsakon konyè è pè dè là (*Lycoperdon*). Chon ti komèstiblyo, ma, po lè ramachâ, fô pâ atindre ke chan vouèpo oubin ke fachan la fougère. Le Doyin Tsenô, dè Vuèdin, trovâvè k'îran lè mèlyou chanpinyon, k'ôchè jou pu megjî.

Lè gà (*Polyporus*) krèchon chyâ chu la fonda di j'âbro ou lè vilye tron. N'in d'a chatyin ke chon bon, ma chon ti plye ou min indigèste. Le tsèrpin ché fabrekè avoui on gà (*Ungulina fomentaria*).

Le regâllice (*Polypodium*) lyè na chouârta dè fyâdze. Lè j'in fan n'in chuchon, bin galyâ chukràye.

La pyôta dè lèvra (*Lycopodium*) krè pèrmî le pî dè tsin è lè lètsè. L'inplyèyîvan'on yâdzo po kolâ le lathî din lè dyètso, in la betin ou fon dou kolyà.

Kaisar.

Patois de Charmey (Gruyère).

Fô pâ to dre ou chènaya...

Din n'a bouna familye dè nothra kotse l-y-a dza katro j'infan, ti revèlyi kemin n'a panèrà dè ratè.

On dzoa, la dona kontè a cha pitita binda ke le bon Diù vou rè l'ou-j'invoulyi on piti. Bin chur ke chta novala n'è pâ-j-ou chin on tsiron dè j'èchplikahyon... Le dèri dèmandè :

— Adon cherè po kan chi novi poupon ?

— Po le mi dè fèvrè, ke krèyo.

E tote la binda dè fére di chô dè benéje.

To d'on kou, le pye kachèrou ché ravejè è avui di grô j'yè di a cha mère :

— Vo l'é dza de ou chènaya ?...

Pekoji di Chouvin.

Fô prindre chin k'on travè...

L'ôtri, m'è travo a la bouteka avui n'a filyèta dègremilya ko to. L'avi dza n'a pitita chéra è vinyan dè n'in rèportâ ouna tota frètse.

Li dèmando :

— T'aré pâ mi amâ on piti frârè po tsandji ?

— O, bin chur ; ma din ha méjon, yô lé mère l'y-è jelâye po tsèrtchi on piti frârè, ti lè bouébo iran to nê. Adon l'a kan mimo mi amâ prindre n'a pitita filyèta...

Pekoji di Chouvin.

Ou catetchimo

— Ditè-vê, moncheu l'incourao, l'è verè ke le bon Diu li è perto ?

— Ma bin chur, mon galé bouébo.

— Vèr nô, liè achemin à la kaova ?

— Ma vouè, to djuchto.

Adon, lou bouébo ché virè vê chon ami :

— Ora te vê, tyin dzanlyâ, vèr no, no jan rin dè kaova !

Patois de la Grevîre. *H. Perroud.*